

ШЫН

1955
ДЕКАБРЬ
29
ЧЕТВЕРГ
№ 258 (3452)
Өртөз 20 коп.

ССРЭ-нин Дээди Сөвөдиги дөрткү сессиясы (1 арин).
Политехниктик өөрөлдігенин айтырыгынын талазы-биле (1 арин).
СЭКП-нин XX съездингеге уткуштугу (1 арин).
«Н. А. Булганинны болгаш Н. С. Хрущевту Москва уткуп ап тур» деп тускай кинону үндүргени (1 арин).

Н. Ширипей. — Кызыл хоорайнын коммунистеринин политиктик өөрөлдігени (2 арин).
Башкынын сүмези. — С. Давыдовтөгө өөрөлдігенин өөрөлдігенине баян оналганга ала-нелерден хынаары (2 арин).
Г. Никей. — Г. Самородков. — МТС-тин ажил-артыг чымыла түгөлдү (3 арин).
Часык кову ажилыгга үчөгөргин белектер (3 арин).

Г. Рассадин. — Францияныг ажилыг агыннын музикачы ордасы (3—4 ариннарда).
Н. А. Булганинны болгаш Н. С. Хрущевту Индияныг Премьер-Министринге белек берген совет самолетту дачымды (4 арин).
Национал конгрессинин парламент Франциянын доктаамал комитетинин хаалыг хурамында Гергуну чыгаам (4 арин).

КЫШКЫ ОДАРЛАРЫНЫ ЧӨП АЖЫГЛААР

Бедре ажил-артынын ажил-шуктеринин мурунга СЭКП ТК-нын январь Плетуму эи харымсалгалыг соругаларын салган. Чоокку чылдарында дургузунда мал ажымынын продукттарын бүдүрерин ийи—ийи ажил катан көздөдөрүн чеди алар. Оз болза, чоңуун азы-тем продукттарды, ултүдүрүч чиг-өткө өзү турар хергелдерин хандырып болур мал ажымынын шак ийдиг хөгжүдөзүнүн денелин чоокку чылдарда чедип алыр өшкү.

Мал чөмөрүн белектеринин планын бо чөмүн бистин областыг колхозтары 81,8 хуу, совхозтары чүгүлө 60 ажил хуу, а ичинде Бай-Тайга, Барым-Хемчи, Танды, Тес-Хем районнарыг колхозтары малга чөмөр белектеринин планын чүгүлө 40—65 хуу күсүткен. Бо саянар чүгү көргүзү турарыг дээр, чамдык районнарыг колхозтары инитияг малынын ак-дөз 45—60 хууун мал чөмөр-биле хандырыбанын айтты турары ол-дур, ынчангаш бугу бар бөдүл болгаш шиктык мал чөмөрүн камныг чарыгдары-биле салды малдыг кышык олар-бөдүнүн камныг, шын ажил-артыг көл күчөгөргө киши чындамдары онза чүгүлө.

Малдын баш санын өстүрөргө, он продукттууун бедеринин бир эң чүгүлө чүгүлө—малды ийи-бүрү чөмөр-биле чөмөрүндөгү аттыг, кышык үеде чүгүлө чүгүлө малдын олардырыг колхоз, совхоз бүртүгө чөмөр өбүндө, шын оргалаштаары болуу турар. Малдарын кышык олардырыгын үчөгөргү чөмөрүлө чүгүлө мурунда кышык олардырыгын шын ийи-ап, оларын күстөп өткөргө орай чакса чедир ээчөгөлдү ажил-артыг баш бургунар планнары утуу рөмүлү. Колхозтар болгаш совхозтар сабас эки дендедиги бедра малдарын болгаш хой, өшкүдөрүн улту оок күсүкөлөгө чедир кышталарын эки өштөрүндөгү олардырыгын эң чүгүлө. Инетерин сүтүктүү кышык үеде кудулагас дөз оларын тургузу азыраар херек. Кышык-дөз, чыгык-дөз өшкөтөн хөй өштүү саап алыра, ону үчөгөргө киши өшкөтөн хөй өштүү чөмөр херек. «Инетин сүтү дымдык»—деп улустуң үчөгөргө киши малчын бүртүгө ултас жүзүрүт.

Бистин областыг колхозтарында, совхозтарында малды олардырыгын ажил-артыг турар малчыннар дык хөй. Чаа-Хем районда «Тилке» колхозун малчыннары бедра малдарын 5, шөз малды—10 ажил элес чөмөрүлө оргалаштыг таарыштыг тургузуу, кышык олардырыгын шын ажилгаш турар. Барым-Хемчи районда «Ленин орд» колхозун хөйжүзү эи Биче-оол чыл-бүрү зооветажылаачыларын сүмези-биле кышык олардырыгын баш бөдүрү ажилгаш келгенинин түнелгиле оң каларган хөй бүрүн хур кыш алып турар болгаш өрткөн кышын 184 хөйжүн 190 хуратаннары чидирг чөккө камталган алган.

Оз ичинде өвүр райондуг «Коммунизмге орук» колхозунун чыгыкчызы эи Бөрү-бю 5-6 чылдарын дургузунда болуга быгылаан чыгыкчызы кышык оларга олардырып турган, хорамга чөм кыш азырап, бо чыгык 51 бедра 51 кулуннарын менди дорутуруп алган. Биче-Хем районда «Өк» совхозунун хөйжүзү эи Сөрөп бөдүнгө быгылаан хөйжүн менди кыш азырапшыа, оларын чаш төдөрүн чыл-бүрү чидир чөккө ап турар. Малды кышык олардырыгын шын ажилгаш турар мурнаачылар өске-дөз колхозтарда, совхозтарда хөй.

Чамдык колхозтар, совхозтар малдын кышык олардырыгын кайта-алаан чок тазас бастырып шырадыр чоруктарыг бөдүрүп турар. Оң уламыдан малды оргалаштыг олардырып сайгар ажилдын белектеринин областыг колхозтары, совхозтары багай чоруктаган. Чамдык районнарыг колхозтары олардырып малдарын олар бөдүлөтөргө үерин, олардырыгын ажиллаарын графини кыдырын келерей хөшүлөшкөнүн чорупу турарлар.

Ам кол сорулга болза, партия, совет активтеринин, колхозчу малчыннарнын, МТС, совхоз бүртүгүнүн механизаторларынын күдүн кышык олардырыгын оргалаштыг

ССРЭ-нин Дээди Сөвөдиги дөрткү сессиясы

Националдар Сөвөдиге

Хүндүктүгү 2 шакта Кремльдиң Улту ордузунга Националдар Сөвөдиги хурамы болган.
1956 чыла ССРЭ-нин Күрүне бөдөдөдөгү дугайында болган 1954 чыла бөдөдөгү күсөлдөзүн дугайында илеткелди чыгаалаачылары мурунда Националдар Сөвөдиги мандат комиссиянын даргасы депутат И. Д. Назаров дымнадыг кылган. Үчөгөргө депутаттарын орунга үш сонгулда округтарыг Националдар Сөвөдиге депутаттар сонгаанынын түнелдөргө ол дымнаткан.

Националдар Сөвөди мандат комиссиянын илеткелге палатаныг болгаш чаш сонгултурган депутаттарын — О. И. Изюченкин — Украин ССР-нин Ужгород сонгулда округундан, Ф. И. Шөвченкоу — Узбек ССР-нин Самарканд хоорай сонгулда округундан, С. С. Шарманов — Армян ССР-ниң Ахтикс сонгулда округундан төлөвөткөнгө шын деп санаан.

Бирги айтырыг талазы-биле эдерини илеткелге палатаныг бөдөдө комиссиянын даргасы А. М. Сафронова өсө берген. 1956 чыла ССРЭ-нин Күрүне бөдөдөгү чамдык чыгаалаачы-биле болгалар, база ол ичинде 1954 чыла бөдөдөгү күсөлдөзүн дугайында илеткелди болгалар деп савалды бөдөдөдө комиссиянын мурунда ол кирген.

1956 чыла ССРЭ-ниң Күрүне бөдөдөгү чедишкениг күсөлдөзүн камы бөдүрүгөлөр болгаш ажил-артыг организациялары бөдүрүлгө, бөт-үчө болгаш чымыла талазы-биле оналганга чыгаалк күсөлдөргө, ажил-артыг иштени куралдарын улту-биле ажиллаары, камталган шынгы чурумун сагыры, камталга дөз ийи-бүрү артыкчылыкта улуу шынгы демосиди чөмөрүлө чүгүлө деп эи Сафронов чыгаалаан.

1956 чыла ССРЭ-ниң Күрүне бөдөдөгү дугайында болган 1954 чыла Күрүне бөдөдөгү күсөлдөзүн дугайында илеткел талазы-биле бир дугаарында депутат А. Сарыев (Туркмен ССР) салап берген.

ССРЭ-ниң Дээди Сөвөдиге көрү-биле болгаш бөдөдөзү-биле Чызыктыг кирип келген Күрүне бөдөдөгү төлөвөлдү — Совет күрөнгө өзү турар күчүгүнү толугай херечин болуун ол чыгаалаан.

1956 чыла ССРЭ-ниң Күрүне бөдөдөгү төлөвөлдүн бөдөдө комиссиянын немерделер-биле калы бадылаар савалды депутат Сарыев кирген.

Депутат Ф. Загафранов Башкы АССР-ниң экономикаынын хөгжүдөзүн дугайын чыгаалаан. Нефть үлетпүрү онза дүргөгө темпери-биле хөгжүп турар. Бо беш чыла нефть тывыг республикада 2,7 катан, нефть болбазырамыгы — барыс 3 катан көзүдөн. Партиянын XX съездинге алдар кылдыр чарышшыаан, Башкынынын нефтьчилери нефть тывыгынын талазы-биле чыл планын декабрь 15-те күсөлдөргө болган пландан ажык чүс-чүс мун тонна суте олар чүгүлө

СЭКП-ниң XX съездингеге уткуштур

Нарва ГЭС-тиң агрегадын чөөлүгө монтажы доозулган

Нарва ГЭС-тиң туудугулары СЭКП-ниң XX съездинге алдар болдурган күш-ажыкчы өчөгөлдө чаш түнелдөгөн чедип алганнар. Стаданынын машина залыда үшкү—сөөлү агрегаттын монтажы бөвүн доозулган.
Бригадыр П. Горбачын ууртканы «Спецгидроэнергомотаж» трестинин монтажчылар бригады харымсалгалыг оналганы күсөлдө тургаш, бөдөдө мергелдиги чедишкениг күсөлдөргө чурар.

Продукцияның бот-үнези чингеп турар

СЭКП-ниң XX съездинге алдар кылдыр алган социалист хуздөлөгөргө Москваныг бирги подминик заводунун коллектив чедишкениг күсөлдөргө чурар. Сөзүг мурунуң социалист чарыкынын дөрт чарык айларынын иштинде ол хуздөлөгөн дык хөй чүгүдөрү эээн ажык күсөлдөргө, завод пландан лашкыр миллион ажил подминиктерин, 500 күч

Чаа хуздөлгөлөр

ЭЛ-БАЖЫ (Телефон-биле). Улту-Хем райондуг Калинин аттыг көдө ажил-артыг артелинин төвөгө колхозтуң мал ажилгаччыларынын хуралы болган. Хуралга малдын кышык бөдүлөргө болган партиянын XX съездинге чедишкениг ужурамынын дугайында айтырыг чыгаалаан.
Саанчылар болгаш каларчылар түс-түс хуздөлөгөргө алган. Колхозтуң фермаларында ажилгаш турар саанчылар келир чыгык бир саар инектен 750 литрден өвөш өсө сүтү сазыгн хуздөлөшкөөн.

Политехниктиг өөрөлдігенин айтырыгынын талазы-биле эртем сессиясы

Школада политехниктиг өөрөлдігенин чорудар айтырыгынын талазы-биле эртем сессиясы РСФСР-нин педагогика эртемдеринин Академиясына болган. Ова ажилында эртемденер, школылар директорлары, башкылар, бөдүрүгелеринин, колхозтарын, совхозтарын болгаш МТС-терин ултуртукчулары кирешкенер.
Школаларын политехникастаары бөдүрүлүп туралы республикада чорудуп турар улту ажилы РСФСР-нин педагогика эртемдеринин Академиянын президентин эи Кирилов түнөөн. Өөрөлдігер өөрөлдігеге мастерскаяларыг улту сонгуурлагызы-биле ажиллап, заводдарыг, фабрикаларга, туудугуларга акскурациялап, колхозтарын, совхозтарын бөдүрүлгө ажил-чорудуга чыгып турарлар.

Политехниктиг өөрөлдігенин айтырыгынын эки шийирлөгөнгенин дык хөй чиктегери сессияга көргүстөгөн. Колхозтарын болгаш совхозтарын чыгык күш-ажыкчыг ийекейлиг киреги турар Кубанын көдө школыларында эки дуржуга бар болган. Өөрөлдігер чыгык ажилдыг, бирги өчөгөлдө механизациялап күш-ажыкчы хөвкөрлерин колхозтар баштаа чөмөр-биле болган МТС-тер ажилгаччылары-биле калы школылар директорлары оваркычыг шийи таарыптыры турарлар. Школыныг өөрөлдігеге ажилыг колхозта бөдүрүлгө күш-ажыкчы-биле каттыштырган практиканы дугайыг Ставрополь крайда Сталин аттыг көдө ажил-артыг артелинин даргасы эи Ильякин чыгаалаан.

Школаларын политехникастаарын талазы-биле эээн хөй пединституттарга эртемденерин чоруткүлөөн шийилде ажилдарын дугайын РСФСР-нин педагогика эртемдеринин Академиянын чор-

респондент-бөдүлүгү эи Знаменский чыгаалаан. Политехниктиг өөрөлдігеге болза, шийи өөрөлдігеге-биле сыйып харымсалгалыг турар ужуруг деп ол демдегөөн. Устугу кыластарга машиннодөзөнниг (машиналарын, оларын теориянын, оларын көзөктөрүн болгаш өзөктөрүн ажиллаарын өөрөлдігеге) болгаш электротехниканын талазы-биле чорудуп турар практикадыг кичөөлдөр бо талазы-биле өзү түнелдөрүн берип турар. Өөрөлдігерин бөдүрүлгө күш-ажыкчы школы мастерскаяныг өөрөлдігенин сөзүлө ларамындагы чаш кылдыр көрүп турар.

Политехниктиг өөрөлдігенин хөрдөдө ам-дөз шийирлөгөнгө эээн хөй айтырыгынын, ултуртуруп, көдө ажил-артыгын, хөй-инитинин дуалашчызы ажиллап турган, школыларга материалдыг сүүдүн туругузган эртемге чыгулган сессияны кирекейчелери айлтканыр. Политехниктиг өөрөлдігенин организациястарын эки дуржулганын көргүлө болуп эээн каш чыгык айл политехниктиг школыларын тускайлап турар деп санадыг дөткөзөн.

Украинаныг школыларын политехникастаарын дуржулганын көргүсөн Украин педагогика институтун эртем ажилгаччыларын чыгаалаарын сессияны кирекейчелери улту сонгуурлагы-биле дымнаанар.

Бистин чуртувуса коммунист келир үеги туругучуларын кичиндеринде улту рөмүл өйнаар хуздөлөгөгө политехниктиг өөрөлдігенин чорудугуларын улту чык ажилгаччыларын айтырыгынын болгаш оруун тодартайлаан шийирин сессияга хуздөл алган.

«Лена» Антарктикага орукта

Роттердамга үш хүн иштинде чоруп турганынын сондо совет антарктика экспедициянын корабил дизель-электрод «Лена» Антарктикага өөн ийи айгы орукта чөмөрүлө.
Голландияныг чоңу экспедицияны кирекейчелери чыгык өөрүткү-биле улааннар. Далайкылар болгаш эртемденер автобустарга орууп алган Гагага болган Роттердамга акскурациялап, Голландияныг ол хоорайларыг созул чөмөрүн көргөтөтөр. Антарктикага совет экспедицияга улту күзөл сонгуурлагын илеткелге, күш-ажыкчы ийи-бүрүгө талазыг улту талазыг найрадыг эвлекен бөдүлө көөр чөмөрүлө чөмө болганга таваркып чөдүрүлө.
Нидерландыда ССРЭ-ниң ээчнин С. П. Кирсанов болгаш парлага корреспондентери сүүдөгү чоронаар.

Эртем албан черлеринин совхозтарда тепкиш пунктулары

ССРЭ-нин Совхозтар Министерствосу совхозтарга чөс ажил-тенкиш пункттарыг ажилдешкен бүтү республикаларга тургузар шийиринин үндөргөн. Тепкиш пунктту бүртүгүн соруламы болза, чурттуу ол районунун ажил-артыгын бирги чөмөргө улту-дузалыг болуп турар чөмөргөргө практика кырында шийилдөр болгаш хынаар. Чыгыкчөргө, кур чөмөргө болза, Мальцевтиг системанын ажиллап чорудары-биле холбашан айтырыгынын шийирин, теп областнарыг болгаш Прибалтиканыг ажил-артыгын чөмөргөргө ийи катан саадынын

Куйбышев ГЭС-ти ажиллаага киреринин мурнуу чарыгында

ИНЖЕНЕР-АМ тиде туудугулар хөй-ишкениг хөндөр эртерин турар. Куйбышев ГЭС-ти бирги агрегат үлетпүр тогун бөдүнүг байыраг үкөнгө чеди шоолук өсө үе артыкан.
Бирги турбияла дөрт хонукта долкөтүлүп турар генератору кургалдыр доостур чыган турар. Гидроагрегаттың бөтү бедерлерин чөмүчү эки ажиллап чурар.

Бирги турбияныг ажиллап турары ГЭС-тиң машина залында башкылар тереприборлар генераторун күчүгүн, тогун күчүгүн, роторун долкөткөшкөнгө санын көргүзүп турар. Кожалыга үс мөөнөт чөс. Куйбышевтиг турбияныг чөс чөс тына хире үстү уруп турар. Дөдөгөлдө дөдөгөлдө агрегаттыг ажиллаарын дугайында бүтү-ле мерзелерин бажып турар.
Бирги агрегатты шыпкан дөдөр шатуныг чымыла ийги машинага база ийди түвөни кылып турар. Декабрь 26-да ийги агрегаттын өшкөчелери ажиллаарын залын генераторунн ажил-биле ту

И. А. Булганинны болгаш Н. С. Хрущевту Москва уткуп ап тур* деп тускай кинону үндүргени

Индияга, Бирмага болгаш Афганистанга чөтөөгүлү аян-чорудун эи чымыл келген Н. А. Булганинны болгаш Н. С. Хрущевту Москваныг ажилыг чыныгы оларны декабрь 21-де ийи-биле уткуп алганнар. Оз сетки хайнымшыкын улту дүрбөс минуталарын документалдыг

Электростанцияны туудуп өгөлөө

Баш-Хем райондуг Хрущев аттыг колхозтуң туудугулары МТС-тиң чоруткан тешинги эи Авриженковту удурулгазы-биле колхозтуң электростанциянын туудуп өгөлөөн.

Улту-Хем райондуг Калинин аттыг көдө ажил-артыг артелинин төвөгө колхозтуң мал ажилгаччыларынын хуралы болган. Хуралга малдын кышык бөдүлөргө болган партиянын XX съездинге чедишкениг ужурамынын дугайында айтырыг чыгаалаан.

Улту-Хем райондуг Калинин аттыг көдө ажил-артыг артелинин төвөгө колхозтуң мал ажилгаччыларынын хуралы болган. Хуралга малдын кышык бөдүлөргө болган партиянын XX съездинге чедишкениг ужурамынын дугайында айтырыг чыгаалаан.

Улту-Хем райондуг Калинин аттыг көдө ажил-артыг артелинин төвөгө колхозтуң мал ажилгаччыларынын хуралы болган. Хуралга малдын кышык бөдүлөргө болган партиянын XX съездинге чедишкениг ужурамынын дугайында айтырыг чыгаалаан.

Улту-Хем райондуг Калинин аттыг көдө ажил-артыг артелинин төвөгө колхозтуң мал ажилгаччыларынын хуралы болган. Хуралга малдын кышык бөдүлөргө болган партиянын XX съездинге чедишкениг ужурамынын дугайында айтырыг чыгаалаан.

МТС-тиң ажыл-агый чылында түннели

Сарыг-Сеп МТС-тиң механизаторлары районун кедээ ажыл-агыйиң көдүрү таламы-биле чамдык чедишкенин чедиш алган. Эштер Прокунин, Лифанов болгаш Руковичин бригадирлер трактор бригадалары трактор ажылдарының эки түннелдерин көргүскен. Районун колхозтары МТС-тиң дузалачтыгы-биле чакырылган планы ажы, оң иштиңде кукурузаның—114,5 хуу, картофелдиниң—103 хуу күсөткөн. Кукуруза болгаш картофель дөрбелчин-улаанчак арга-биле олуртунган. Комбайн-биле дүжүт ажаап алышымын чыгы, үкүсү чер андыргазымын планы ажы күсөткөн. МТС 1956 чылдың тарылыгына 13 муң 325 гектар, оң иштиңде 3 муң 683 гектар кур болгаш урукван черлерин андарган.

Механизаторлар 15 аят күштүг бир трактор-биле 447 гектар черин андарган болгаш комбайн бүртүгү-биле 428,6 гектар тарааны ажаап ан турган. Ычанганш олар бир трактор-биле чер андарынып, комбайн бүртүгүгө дүжүт ажаап алышымын ооназданы ажы күсөткөн шыдаан. Малотов аттыг колхозта ажылдан берип турар эш Руковичин трактор бригаданы трактор ажылдарының планын 158,7 хуу күсөткөн, 2 тонна 56 килограмм кывар чүгүдү каман алган. Ол 408 гектар бүртүгүден 12,5 центнер үкүттү алыр турган 15,2 центнерин ажаап алган. «Октябрь 30 чылы» колхозта ажылдан берип турган комбайнер эш Леоновту агрегады сезонда 902 гектар тарааны ажаап алган. «Ызыл ту» колхозта ажылдан турган комбайнер эш Чепрасов сезонда 535 гектар шылдуң 7883 центнер дүжүтүн ажаап салаан. Ол ышкап комбайнерлер эштер Вислав, Мурзин олар дүжүт ажаап алышымынга эки ажылдаан.

Ындыг-даа болза, МТС-тиң ажылда четкестери ажыл-агый чылында түннели

дери тодаргай көргүскен. Чер андарылазы, чакып тарышымын чогуур деңгээлге чедир чорутуушаан. Черин сайырдыр, удобрение-биле хандырар дөн ышкап ажылдар четкес күсөткөн, чакып тарааны сугтарылазы, пок аштамазы четке чорутушаан турган. Ычанганш райондун деңгээлинде чер бүртүгүнө бир деска эки дүжүт чедип алдышаан.

Нитиниң мал ажылда хөй күш үнер ажылдары механизаторларын, ажаап алышымын планын МТС күсөткөн, малдык продуктулуун бектириниң кемчелерин четкес чоруткан. Мал чевенин болзабырадын бөлөтсөз техника, терекселдер бар турда, МТС оларны чөп ачтылаан, электр-биле хөй кыргымы, пнев саар чорук четке чорутушаан турар.

МТС колхозтарга ситен бөлөткөн бээр планын 97 хуу, ситос сазышымын—чүгө 89 хуу күсөткөн. Саваз бөдүр сараттарының планы күсөткөнүшөн. Участок механиктериниң четкес ажылдары-биле комбайнларын болгаш тракторларын ажы чөк хөй турар чорук эвеш эвеш болган. МТС-тиң тускай эртемнигер агро-зоотехникти курстарын өөрөдөгенин экижер таламы-биле колхозтарга боттук дузалашып турар.

МТС тракторлар септелгенин планын ажы күсөтсө-даа, септелгенин шынарын ханыгы-биле хынаваан, септелгени буула-биле чоруткан. Бүдүргүдө бар курлавырлар ажылдаттырмай, кол ижерер эш Шубин-биле механиктерин арамында ханыгы чөк болуп, олар бүдүргүдө четкестериң ажылы боттук башкарып шыдаайн турар. Токарь, слесарь, чөп, хола экидирлер четкер, дарганнаар чер чагыларны саадыр, чамдыкта кылбайн баар чоруктар бар. Машина-трактор мастерскаяны эргелекчин, механик эш Рассадина хөй күш-ажылдың хун бүрдө организаастааныны чөккөк сагыш салган.

Ычанганш чамдык механизаторлар ажылга

келгеш, кылыр ажылының аайын тышпайн баар таварымгалар бар.

«Сталиныч орук» колхозта трактор, хөвү бригадаларының кадры ажылдагызы багай организаастагыны-биле тракторларын болгаш комбайнларын ажыл чөк хөй турар чорук бар болган. «Кызыл ту» колхоз эки дүжүтү өстүргөн, ындыг-даа болза, ажаап алышымын үсінде дүжүтүң чидирин хөй болган, оон чыдаганын колхоз дарганы эш Пелишев чидиргин болдурбас дугайында кошкак демиешике-биле болгаш комбайн агрегады-биле деңгээл кадры ажылдарында колхозчуларын күжүн, тырттар күштү организаастаанында. Ол колхозта чамдык үелерде комбайннар ажыл чөк турган күдүдер база бар. «Октябрь 14 чылы» колхоз чакыт чер андарылазымын үсінде трактор бригаданын принциптер-биле хандыраан, ычанганш андарылазымын шынары кудулаан.

Механизаторлар боттарының хурамында МТС-тиң ажылда четкестериң дээр чайдириниң кемчелерин, ылаңгы чакып тарылазымын бөлөтсөз техника, терекселдер бар турда, МТС оларны чөп ачтылаан, электр-биле хөй кыргымы, пнев саар чорук четке чорутушаан турар.

Машина-трактор станцияны болгаш колхозтарын мурунда ам чугула соруга болза, мал хындагының азы организаастары, тараа, ногаа культузаларын, картофельдиниң шилдик сорттук үрениннерин четчирин-биле бөлөтсөз, шарны ажыл-агыйини байдалын экижерден, кышкы агро-техникти кемчелериниң планын күсөдери, удобрение-биле организаастары болгаш агро-зоотехникти курстарын өөрөдөгенин бекдик деңгээл тургузары болур.

Г. ИМЕЙ,
П. САМОРОКОВ,
СЭКП Каа-Хем райкомунун МТС зона-зынчы таламы-биле инструкторлары.

Ажылчыларның болгаш албан-чакчыларның бот-тыныгы уран-чуул көргүтүңгө Улуг-Хем райондан келген Алексева акробатниң этюдтары улу мергеликти көргүскөн.

Чуурукто Алексеваның акробатниң этюдту көргүтүп турары.

Фото С. Фоктнестову.

Солун концерт

Чая-Хем районунуң культура бажынымын уран-чуул бөлүгүнүн коллектив чөккөк Чаяна хоорайын культура бажынымын көргүскөн. Кожаны райондан келген азычыларын концертни хоорайын чурттагычылары улу сонургал-биле көргөнөр.

Уран-чуул коллективниң кирижчилери Бадыр-оол, Пушикова, Ковалев олар күсөткөн номерлары көргүчүлөр улу киченгей салып, сонургал көргөнөр.

Эш Пушикованың элөөн хөй аялгаларын тыва дуу кырынга күсөткенин көргүчүлөр улу-биле үнөлөөн.

Уран-чуул коллективниң кирижчилери моон сонгаар районга көп, солун оон-нардан көргүтүп турарын Чаяна хоорайын чурттагычылары күзөнөр.

С. СЕРИН-ООЛ.

Часкы хову ажылынга үлегерлиг бөлөткенир

АЖЫЖАК. (Телефон-биле). Чаа-Хем районда Сталин аттыг колхозту тараачылары часкы хову ажылынга өм бөлөткенир турар. Колхоз баштаар черинин дарганын орадакчымын эш Селиван релация динчатканы болза:

— Партианың XX съездинге утуштур калбаран бүгү улуштуң социалистиң чарымынга шилчөөн, колхозчу тараачылар алган хуулаарымын ак-сеткилди боттандырып турар. Тараа культузаларын үренини четчир, нитиниң-биле 180 ажап (оң иштиңде кылытас 102) тонна үренин бүрүн арылаткышаан. Часкы тарылта өскө-төз бөлөткенир колхозчулар деңгээл күш-ажыл-биле чедишкенин боттандырып турар.

Хөвүтүнү чедишкенинге удуруне чугула негеделин. Ол таламы-биле 6 шапакты азыларгы тускай эвеш сөөлү күнө-леринде 200 центнер едикти тарылта шөлдеринде чедирген. Ол ышкап парниктерге 200 тонна едикти бөлөтсөз. Ам ында ажапдан турар эвеш 150 центнер едикти урган. Салган соруглазы чөккү күнө-лерде күсөдир дөш эвеш шапактын ажапдан турар.

Колхозтуң ногаа ажылының бригадалы чачылда тарылазымын шөлүн 1955 чылдың алган калбарымынга бөлөткенир турар. Үренинге хөвүгөз 40 тон-

на картофель шыжатылган, ногаа культузаларының өскө-төз үренинни бөлөткөз. Бирозиниң-не доорамы 1,6 метр, узугу 8 метр оң чылыгы онтарлары бар, анаа хөвүгөз 170 рамалардан чүгө 50 рамаларын септөрү аркан. Ол ышкап хөвүгөзү-нөр 400 муң ирик-өдөк сазылаштарын чөккү күнө-лерде кылып эгелөөринге бөлөткөдди организаастан турар.

АРЫСКАН. (Телефон-биле). «Партианың XIX съездин» колхоз тарылтага хөвүгөзү үренинни культуралары азы-биле бөлөткөн, шүтүтүгүн арылган алга картофельге 68 тонна үренин шыжатылган.

Балдыг-даа ажылдың эки түннелин болдуру анаа хынамчалык бөлөткөдди болгаш организаастыг удуруткандан кавар-жыры биддингер. Хову ажылының бригадалы болуун күжүн таарыштар тургуза-кан; удобрение бөлөткөзүнге 6 ажап, распада олуртуу өстүрүнгө ирик-өдөк сазылаштар кылымынга 30 ижи ажапдан турар.

Машина-чөккөк, дериг-хөкөкселдер септөр ажылда колхозтуң дарганы, азычылары Шагаан-Арыг машина-трактор станциянында механизаторлары-биле деңгээл күш-ажылы улам калбартып турар.

Чая чылдың тудуунга бөлөткөл

Бай-Тайга районда Малотов аттыг колхозтуң туугу бригадалы 1955 көдө ажыл-агый чылында чедишкенин бажыла-лашымаан, чаа чылда туугу шапакты додур болгаш ажы күсөткенинге бөлөткөдди турар. Тайгада маш бөлөткөддү 73 ижи ноябрьдан эгелен ажапдан, олар 1800 ажап чудуктары кезип чыкушаан, машина орунда нояньон, оларда 31 аятар база бажылаштыган.

Бөлөткөдчилерде күш-ажылды организаастары экижер, мыда 3 энеолат арамды социалистиң чарыты калбартын, ижи бүртүк ажылдың бекдик темини, эш шынары дөн чүтүгүдүг ажапдан турар. Ол бригадалы одалгага 80 кубометр машыт база бөлөткөддү. Агитаторлар мурунчулар-

ның куржугаын исперетпешаан, бесөдө таймаларын уругучу организаастан турар.

Моон-биле кады бистен ажылымында четкестери деңгээлге баш баргас. Туугу бригадалыдан 30 ижи оң ажапдан кириштин турары шы эвеш. Колхозтуң автомашиналары чамдык үренинге, а эвештери колхозчуларын хууда оттулар шыкын сөөртүгүнө өйлөкүн турар. Ол ышкап бөлөткөдчилерге бажылаштылган аялтардан 12 аялтарны эше ажап шыжыткан. Удурутканын мыдыг четкес түтүгүнү ажапдан бөлөткөддү хамык маш тийдеде мынча чыгышаан. Сөөртүгөже киченгей салыры негетиниң турар.

Х. КУДРЕК.

Механизаторларның чедишкени

СЭКП ТБ-ның сентябрь Пленумунун шийтпирлери күсөтпешаан, Шагаан-Арыг МТС машина-трактор паркынын эдиленин бо чылы элөөн эжижиктен.

МТС бо чылы колхозтарга 50500 гектар чымак черин ажапдан бээр турган. Механизаторлар партианың XX съездинге эдир боттурган социалистиң чарыты калбартынының түннелинде чымак чер ажапдан кылыр план 106 хуу күсөткө-ген.

Социалистиң чарытың бирги черин эш Золотухиниң удурутканы комсомолчу-аньяктар бригадалы элөөн. Бригада чыл планында 7681 гектар чымак черин ажапдан кылыр турган, планын 9110

гектар кылыр күсөдип, трактор бүртүкү 734,6 гектар черин ажапдан кылган болгаш 34 центнер кывар чүгүдү каман алган. Бригадалы механизаторлары эштер Белов, Дуганчап, Буулар, Кара-оол болгаш өскө-төз сезонда ажапдан кылыр нормаларын бүдүн чартык кылыр күсөткөнөр.

Балнини аттыг колхозта ажылдан турган эш Шокула удурутган трактор бригадалы чыл планын 125,3 хуу күсөткө-ш, трактор бүртүгү-биле 690 гектар чымак черин ажапдан кылган, 2,6 тонна кывар чүгүдү каман алган, социалистиң чарытың ийги черин элөөн. Бригадалы механизаторлары келер чылдың тарылазынга 1443 гектар черин андарган.

Социалистиң чарытың үшкү черин эш Букариниң бригадалы элөөн. Бригадалы трактор ажылымын чыл планын 108 хуу күсөткөшөөн, 2,5 тонна кывар чүгүдү каман алган. Бригада трактор бүртүгү-биле 603 гектар чымак черин ажапдан кылган. Эштер Боневту, Маховкиниң удуруткан трактор бригадалы чыл планын багай эвеш күсөткөн.

МТС-тиң механизаторлары тракторлар болгаш көдө ажыл-агыйиң машина-чөккөстериң септелгенин хуусаа бетинде чедишкенин доор дөш социалистиң чарыты калбартын турарлар.

И. ОЛДЫРЕВ.

Колхозчуларның орулгалары өзүп турар

Колхозчу ажыл-ышчының кызымак-кай күш-ажылының түннелинде, Ызыл районун «Совет Тыва» көдө ажыл-агый артын бо чылы элөөн чыгылды дүжүтү ажаап алган. Тараа культузаларынын гектар бүртүгүдөн ортумаа-биле 14—18 центнер дүжүт алдыган.

Колхоз баштаар чери тараа курлавырын санап көргөш, колхозчуларын ажапдан алган бир күш-хүнгө 4 килограмм тарааны авансыга бээрин шийтпирлөөн. Колхозчу бүртүкү авансыга мыла хөй тараа алган. Чижээ, мурунчы малчынар, эштер

Минчиймаа, Шагды, Дембираа, Дууза 2—2,8 тонна чедир алгылаан.

Колхозчулар артыкшылгы тарааны-биле культура-амыдыралга эргөжөк чугула чүдүлери садып ан турарлар.

С. ДОНЗУМ.

Хову турлагларынга чаа тудулар

Улуг-Хем районда Маленков аттыг көдө ажыл-агый артынын баштаар чери чаа чылда хову турлагларынга элөөн чугула тудуларын кылыры бөлөткөн турар. Бирги бригадалы кол турлаа Сарыг-Ий-гыла шымылгы шая, черкөк база дериг хөкөксел складын, нити чөккөк база бажыны, контора, чунар бажыны—мындыг тудуларын кылып алган турар.

Бо тудуларын кылырынга 600 чоон, 5 муң чинге мыштар керек, оон мыдай ийги бригадалың турлааны кылдынар тараа кылады болгаш өскө-төз тудуларга 1500 чудуктар негетинер. Ам кол киченгей туду материал бөлөткөддү улаанган.

Тайгада маш бөлөткөдү ажап 37 ижи бар, олар боттарынын мурунда салдыган соруглазын партианың XX съездинге утуштур доор дөш чүтүгүдүг ажапдан турар. Бөлөткөдчилерни социалистиң чарыт улам сорук шийрген.

Т. ХОВАЛЫГ.

Улегерлиг садыгжы

Кызыл районун «Совет Тыва» колхозунда магазин эргелекчин эш А. Шулбаева колхозчуларын материалды хандырылазын, бараан сазылганын күсөддөн дөш кызымак ажапдан келген.

Эш Шулбаева ол магазинде ам 4 чыл ажапдан турар. Бо аразында бараан сазылганын планын ай, квартал, чыл санында уругучу ажы күсөдип келген. Бо чылдың I, II, III кварталдарының шапактын 100—112 хуу күсөткенин болган IV кварталдың планын база-ла ажы күсөдип деп турар.

Кызыл районун «Черби» көдө ажыл-агый артын 1952 чылда элекстростанцияны тутташ, ажапдала кирген. Электростанция таарымча чөк, кышкы суу докуну наар черге туттуганындан сөөлү чыдаар ажапдан чөк болуп, чугула көзө-лөр чөп сандараан.

Артылдиң хөвүгөзүн камгалаар, оңу эмге сөөкөстү тургузарыңка колхоз баштаар чериниң хайгаарал сазылаандан станцияны чугула көзөктериниң чамдык

эм областың көдө электри черинде, чамдык колхоз төвүнде хандыг-даа камгалап чөк чыдар. Станцияны күжү-биле ажапдан турган далган дөрбөкчөнин хөкөкселери база үренигш будалып чыккен.

Электростанцияны хөкөкселерин ажап-агыйиң бөлөткөдү чынып, станцияны катап дерип кылгаш колхозчу сууруа Илчичиниң аамочкаларын кылыр өй келген.

А. ДОРЖУ.

Ажылдагы кириер керек

Кызыл районун «Черби» көдө ажыл-агый артын 1952 чылда элекстростанцияны тутташ, ажапдала кирген. Электростанция таарымча чөк, кышкы суу докуну наар черге туттуганындан сөөлү чыдаар ажапдан чөк болуп, чугула көзө-лөр чөп сандараан.

Артылдиң хөвүгөзүн камгалаар, оңу эмге сөөкөстү тургузарыңка колхоз баштаар чериниң хайгаарал сазылаандан станцияны чугула көзөктериниң чамдык

быжыларын орадакчып турар. Тараачы айтырымын таламы-биле олар тодаргай боттандырган программалык. Черин оңу ажапдан кылып туугу ижижирлер дөшүдөн бээр ужурут, улу агридарларын эжелеп алганы хавыртылган черлерин деди эгдери чугула деп Коммунист партия санап турар. Францианың Коммунист партиянының көдө сазылары өзүп турар. Көдө чоңук элөөн хөй көзө-лөри парламент сонгулдарында боттарының бажылашкыларын коммунисттерниң кандидаттары дөш берип, ажапдан тараачыларыны эрге-ажыларының шынын камгалакчыны Коммунист партия кылды санап турар.

Францияның ажылчын аңгызының мурнакчы отряды

Бөгүн 1955 чылдың декабрь 29-та, делегейин ажылчын шимчөөшкенин мурнакчы отрядтарының бирөөн Францианың Коммунист партиянын үндөзүлгөн хуундан бээр 35 чыл болган. Францианың Коммунист партияны 1920 чылда, казан француз социалистиң партияны Тур хоорайга болган конгресс бадылашкыларының хөй нуруу-биле Ушуг Интернационалга каттыгар дугайында шийтпирин хуулап алган үдө үндөзүлгөнгөн. Ол хунерде оппортунист эвеш нуруу конгресси кагаш үнө болгаш агы социалистиң партиянын үндөзүлгөн.

Ычангы француз социалистерин хөй нурууу кадылгы дөргө, революст марксизмин тутуштарыңка оларын шилчөөн таварыг эвеш болган.

Делегейин бирги дайын чоруп турда, Францияга адлыларың чөрүдөөлөр дүк чидигелден. Ажылчы чоннарың агы таламы-биле бөг мөдери, болуун эргелери дөш идеялың демексече пролетариаттың чүткүл өскөн.

Француз ажылчын шимчөөшкени чагай сазыларын Октябрьин социалистиң Улу революциязы көргүскөн.

Пролетариаттың дайынчы авангарды болу берген Коммунист партияның чүтүгүназы француз ажылчын шимчөөшкенин улам-ла сорукчу, улам-ла организаастыг шыңчыи кириген.

Марксизм-лениниң теория-биле чепселденген чүгө мыдыг партия чүтүп-базылы оппортунисттерин арга-овуууну сойгалап аялериң, француз пролетариатта ший орутуу айтып берип шыдаан. Ажылчы чоннарың хөвөгө берлигенин, оларын амыдыралчы эрге-ажыктары дөш могап чөк демесе, ажылчын шимчөөшкенинде интернационализмниң принциптерини шыңчы чоруп — француз коммунист партиянын ат-алдарынын болгаш улу

массаларга оң сазыларының өзүп турарын таймалдыраар чүдө ол-тур.

Болуун туруп келгенин баштайгы хунеринде эгелөөн-ле Францианың Коммунист партияны ажылчын агының, бүтү-ле национал-демократты күштерини чамгыс эви дөш демекседи болуун эң чугула соруглаарының бирөөн кылдыр санап келген. Ол таламы-биле француз коммунисттерге өзүлүг шыгаалда болган чүгү болза, үнө чыдарың болушкуннары болган.

Ол үдө, Германияга эрге-чагыргаже фашизмниң киргени-биле холбаштыр Францида фашистиң болгаш фашистчэрнең каттыжышыкынар болгаш бөлүдөжиниң боттарының үүлгөдичи ажылы күнүдери бергенер. Авыластык дозугулар-биле кагылыш алган, олар чүтүк фашистиң аргыдыны кылырынга бөлөткенин турганнар. Чогум-на француз коммунисттер реалсыгы күштерин халлаашкынында удуураанышынын баштааннар. 1934 чылдың февральда француз ажылчыларының кылган антифашистиң күчүлүк чысаалдары болгаш ажап сөздөшкынынары алар-сурагы. Шүү-та заводдарга болгаш фабрикаларда ажылчын массалар-биле партиянын сыйры халлаашкы оң демекседиң чедишкенин болуун хандырган. Коммунист партия болу фашизмге болгаш дайыгга улу, демократия болгаш социал депшигте дөш чамгыс ай улус фронтунуң чүгө сорук кирикчи эвеш, харын база дайымы организаастык кылдыр көргүскөн.

Француз ажылчылар улус фронтунуң социал болгаш демократтың чаалап алышымынның база коммунисттерин болгаш социалисттерин чамгыс ай дөшө-лүшкенин илчээрда ойнаан улус ролун эки билдирер. Ычангага амыг-даа үдө Коммунист партия ажылчын агының чамгыс эвеш күжү-биле бүтү дө-

мозраттык күштерни харылаашкырылаан, ол күштерин организаастык болуп демексечи турар. Чугаа чамгыс эш Францианың иштик болгаш даштык политиканы француз улустуң күш турары буугаар үндөйин-биле өскөтүп шыдаар деп француз коммунисттер меделет турарлар.

Францианың Коммунист партияны ажыл-чорудулгазында өзүлү-ла алдарың үе-чаа болза, делегейин ийги дайымының чылдарында немец фашист элекчиңерге удуу национал удуураанышының үзөй болган.

Француз коммунисттер боттарының партияны «болотырың өдүртөөнөй партия» деп чоругарал-биле алар турарлар. Шынар-ла, Францианың коммунисттер боттарының бекдик патриотизмин, төрөөн чүртүгө берлигенин боттарының эрессмадыр чоруу-биле, боттарының ханы-биле бадыткан көргөскөенер. Удуураанышынын шимчөөшкенин кирижчилери болур 75 муң коммунисттер илчээр элекчиңер кыргып-хыдааннар. Фашисттерге боотларың өдүртөө коммунист Габриель Перини, И Мюкенц болгаш партияның өскө-төз хөй муң шыны оолдарының турсаалыны бүтү-ле шыны французлар турсаалы хундугулар турарлар. Өлүмгө чыгартылар, фашист кара-бажында чылда Габриель Пери бир эвеш оң чурттагылы катап эгелөөр ужурут турган чүгө болза, ол болуун амыдыралчы орун база-ла шак мычаар казантаар ийик деп бижөөн. Оң чеди харың коммунист Ги Мора, удуураанышыны таламы-биле болуун дайымың эштери-биле кады шаажылаче чорурду, калбак мышка мынды эресмадыр сөстөрүн бижээм барган: «Мында арты кылган эштер! Өлүмгө чоруп турар чөвби чеди ижижирге — бастерге төшөгө боолар!»

Мадырың чаңчыларың француз ком-

мунистерниң амык салгалы ыдыткы-биле кадылаан чоруп. Вьетнам улуска удуу дайында хөвүгөз чөк-чөкөсө чүдүргөн поединиң орун коргар деп чүвө билбейн дугай чыдаан Раймонда Деннан ай бүгү делегейге билдингер. Азыларың француз патриот Апри Мартенниң ады Францианың болган Индия-Кызыл улустарының акы-душманыны эп-сеткил каттыштарылазымын боттанышынының демдө болу берген. Апри Мартен болуун индий-кылат акы-душмаларына удуу бооческөкүдөрүндөн шийтпирани-биле ойталан.

Төрөн чурту дөш өргөн улуг кааралдары турда-даа, Коммунист партия 1944 чылда чакыт ажапдан Франциалы эңне сыйры каттыкын болган организаастыгын политикти күжү болуп үнө. Коммунисттер чүртүк экономиканы катап тургузарыга, улустуң социал эргелерин, Францианың демократтыг хосталгаларын болгаш национал хамаарышпа чоруп камгалаарыга киржир дөш чакык көргөнөр.

Ынчалда-да Францианың реалсыгы күштери, АПШ-тың чагырыкчы бөлүктөрине дөшүт алган, чүртүк өскө орук экидир, оңу даштык алдылдага чыгыртар дөш бүтү кемчелерин ап чорутканнар.

1947 чылда коммунист министрлер барымын үздөйтүс Рамальеге баштаан үздөлтөтүлүлүдүлүктөр. Оң соон дары Францида Маршаллың кулааны чыл планы дөгөтө, а сөөлдүр Францида агрессия Атлантика бөлүгүнө кири турарлар.

Францианың чагырыкчы бөлүктөрүн ында политиканы чүртүк иштиң-даа, даштык-даа байдалыга дика бергөдөшкөткөн сазыларын халдаткан.

Ам Францианың ажылчы чоннарыны амыдыралчы дөшөй дайын мурундагы амылган дөш чамгыс болуп турар дөш дагылы фактылар чугулап турар. Францида пролетариаттың аярап-хооруларының

чорудулганы дика күнүктөлгөн деп, француз коммунист партияны чинчине секретари Морис Торез болуун ажапдан чинчине боттандырып көргүскөн.

Француз коммунисттер ажылчы чоннарының тоң чугула негеделерин хандырыр дөш демекседи авангардында чоруп турар; олар Францида өз улуг профсоюз организаастыгыны — Күш-ажылдын бүтү-яныти конфедерацияны (КЭФ) ажыл-чорудулганында идеялың киржи турарлар. Сөөлү чыдарың дургузунда француз ажылчы чоннар боттарынын социал эргелерин камгалап, хөй ула күштүү-биле демексечи келген. 1953 чылды августта болган ажыл соодашылымында дөрт миллион ажыг жири киришкен. КЭФ-ниң сай-мөдөсин буугаар алырга, 1955 чылды эгеленде эгелөөш, Францианың 5 миллион ажылчылары болган албан-ажапчылар күчүлүк ажыл соодашылымының демекседиң түннелинде ажыл төлөвин элөөн бекдирин чедип алган.

Француз коммунист партия чүгө ажылчын агыны эвеш, харын чүртүк чоноуң бүтү-ле ажылчы кемчелерин эрге-ажытарың база камгалап турар.

Француз көдөзө үрүмгө тараачын ажыл-агыйларың — хооураанышының болгаш улуг өнчүтөөнүн халыгы черин мөңнөөрүн чорудулазы болуп турар. Албан өзүнүң мөдөөлөрү-биле алырга, Францида 1-ден 10 чедир гектар чериң үрүмгө тараачын ажыл-агыйлар бүтү-ле ажыл-агыйларың 52 хууу болуп турар, ийнарча оларын черин чүгө 13 хууу ажапдан кылдырып турар. Ол-ла үдө бүтү ажыл-агыйларың 4 хууу болуп турар улуг-улу ажыл-агыйлар (ажыл-агый бүртүк 50 га ажыг хөкөксел) бүтү черин 28 хууун элөп турар. 1929 чылдан 1946 чылга чедир Францида 600 муң, а 1946 чылдан бо үдө чедир — 400 муң үрөк үрүмгө тараачын ажыл-агыйлар хоорураан болган улуг чер элекчиңерге эжелектирген.

Француз коммунисттер ажылчын агының болгаш тараачыларының эдилени

Францианың Коммунист партияны хуураалында мурнакчы дөшөгөш ителгелегениң хөй саның төлөөлөкчileri туруп турар. Шылгарангай француз чогалчылар Анаатол Франк биле Апри Барбө, бүтү делегейге сурагыл ортеден Ланжевен коммунистер болуп чорган. Ам шүтүкчү Луи Арагон, чуркучү Пикассо, эртеден-фильм Жюль Кюри база эртемник, литературанын, уран-чүдүтүң өскө-төз хөй-хөй ажапдалчы коммунисттер ады төлөткени-биле кадылаан чорутуу. Харын мурнакчы интеллигенция Коммунист партияны француз нацияны дөшөгөш ителгелекчи, чырыткыш келер үелиңе орукту айтып берип турар болуун баштыңкыны кылдыр көрүп турар.

Францианың Коммунист партияны массалар-биле харылааны калбартын болгаш ханыламын күшүп турар. Улуштуң аразында партияны улу сазыларыны боттанды

